

РЕШЕНИЕ

№ 15046

гр. София, 20.08.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 29.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **546** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба на Е. Д. М., ЕГН [ЕГН], понастоящем в СЦЗ, срещу Народно събрание на Република България и срещу Министерство на правосъдието, с цена на иска по 100 000 лева за всеки един от посочените ответници, или обща цена на иска – 200 000 лева, представляващи обезщетение за неимуществени вреди за периода от 27.11.2013г. до 13.12.2018г. Фактическите обстоятелства, на които се основава иска, са използването на бусове за превоз на лишени от свобода на територията на [населено място], в лошо състояние за процесния период 27.11.2013г. до 13.12.2018г.

Ищецът обосновава, че търпи неимуществени вреди, изразяващи се в негативни преживявания по време на конвоирането му с МПС /бусове/ на територията на [населено място], които са без седалки и обезопасителни колани и застрашават живота и здравето му при извършването на конвои и нарушават правата му. Поддържа наличие на бездействие от страна на Министерство на правосъдието, което нарушава законите на Република България, както и разпоредби на ДФЕС, като излага съображения в тази насока. По ЗЗП на ищеца е определен за процесуален представител адв.Ю.. В съдебно заседание ищецът се явява лично и иска съда да уважи предявения иск като доказан по основание и размер, тъй като от събраните доказателства по делото по безспорен начин било доказано, че от 2013г. до 2018

година, както заявил и свидетелят и посочено в исковата претенция, е превозван като багаж при унижителни нечовешки условия, без наличието на каквато и да било безопасност, гарантирана от правото на ЕС по чл.91 до 100 от Договора за функциониране на ЕС, отдел „Транспорт“. В процесния период всеки един превоз, тези превози са многократни и се извършват по един и същи начин, където бил поставен в дискриминационни положения спрямо другите участници в транспорта. Нарушен е чл. 1 и чл. 4 от Хартата на ЕС, защото возейки го по този начин - го унижават. Изброява нарушения на ЕКПЧ и Договора за функциониране на ЕС.

Ответникът – Народно събрание на Република България изразява становище, че не е пасивно легитимирано да отговаря по предявената искова претенция, тъй като съгласно разпоредбата на чл.12, ал.1 и ал.3 от ИНЗС не е сред органите, които осъществяват прякото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода – ГД“ИН“ и затворите или пък общото ръководство и контрол върху дейността по изпълнение на наказанията – министъра на правосъдието. Съгласно чл.62, ал.1 от Конституцията на РБ НС осъществява законодателна власт с функции и компетентности, изчерпателно регламентирани в чл.84 КРБ.

Ответникът Министерство на правосъдието оспорва допустимостта и основателността на исковата молба. Посочва, че за част от исковия период е налице дело с идентичен предмет, обхващащ периода 24.11.2013г. до 15.04.2016г. между същите страни, а и редица други дела с аналогичен предмет. Извън това, счита, че са спазени нормативните изисквания при конвоирането на ищеца. От исковата молба не могат да бъдат направени каквито и да е било изводи за незаконни действия/бездействия от страна на МП и претърпени вреди.

Прокурорът от СГП счита, че исковата претенция е неоснователна и недоказана и да бъде оставена без уважение.

Административен съд София – град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Не се оспорва по делото, а и се посочва в отговора на ответника Министерство на правосъдието, че за исковия период от 27.11.2013г. до 13.12.2018г., когато е бил конвоиран многократно с различни специални автомобили на Регионална дирекция „Охрана-С.“ до съдилищата в [населено място] а представяне в съдебни заседания.

Конвоирането на лицата, в това число и ищецът, на основание чл.391, ал.3, т.6 от ЗСВ за процесния период се е осъществявало с автомобили на ГД „Охрана“, която е юридическо лице. Специализираните автомобили за конвой за нуждите на ГД „Охрана“ са осигурявани чрез провеждане на обществени поръчки по реда на Закона за обществени поръчки, като възложител от 2009г. е главният директор на ГД „Охрана“.

Автомобилите се сочат да са преминали проверки и изпитвания съгласно техническите изисквания на Наредба № Н-3 и съгласно „Правилата за условията и реда за осъществяване на конвойна дейност от служителите на Г „Охрана“. Сочат се като годни за превоз на пътници.

По делото са представени (л.91-149) Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на ГД „Охрана“ към МП, утвърдени със Заповед №ЛС-04-1994/15.11.2012г., ведно с Приложение № 4 към чл.15 от Правилата и Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на ГД „Охрана“ към МП, утвърдени със Заповед № ЛС-04-1228/14.07.2017г. на

министъра на правосъдието, ведно с Приложение № 4 към Правилата.

Ответникът уточнява специализираните автомобили за конвоиране как следва да се оборудват съгласно изискванията на Приложение № 4 от Правилата от 2012 и 2017 г. (подробно на л.91-93 по делото). Пояснява, че предвид, че Наредба № Н-3 от 18.03.2013г. не се прилага за автомобили, проектирани и произведени за конвоиране на обвиняеми, подсъдими и лица с постановена мярка за неотклонение „Задържане под стража“ или лица, изтърпяващи наказание лишаване от свобода, липсва нормативно задължение автомобилите на ГД „Охрана“ да бъдат оборудвани с безопасителни колани.

Уточнено е, че автомобилите са преоборудвани, като извършеното преоборудването е съобразено с действащата нормативна уредба.

По искане на ищеца е допуснат до разпит свидетелят И. И., пребиваващ в СЦЗ. Същият свидетелства, че от 2014г. до 2018г. е бил превозван с бусове, заедно с ищеца, поне три четири пъти. Също води дела за неимуществени вреди във връзка с превозването, които вече приключил. Описва, че един такъв превоз с процесното МПС представлява - ламарина, направена като пейка, без опора, без седалки, без колани, без дневна светлина. Пояснява, че няма предпазен колан и се вози в багажното като багаж. Психически беше не бил добре от тези неща ищецът, бил депресиран, изнервен, не контактувал. Обсъждали са, че това превозване е в нарушение от стандартите за безопасност. Той не го приемал и се ядосвал от това. Охраната, които идвали с тях имали седалки, на които сядат, имат и предпазни колани. Като се премине през неравности с колата или се спре - конкретно ситуацията по превозване е нечовешка, отвратително, не го препоръчва на никого. Болки и страдания изпитвал, когато мине през неравност колата. И в момента все още ги превозвали със същите превозни средства.

При така установените факти, Административен съд София - град обосновава следните правни изводи:

Искът е процесуално допустим (по отношение на ответника МП частично) като предявен от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни действия на служители на ответниците. Дали е налице пасивна процесуална легитимация на ответниците да отговарят за твърдяната от ищеца незаконосъобразна дейност е въпрос по същество. Доколкото и двамата ответници са юридически лица, то е спазен чл. 205 от АПК.

Съдът констатира, че искът срещу ответника Министерство на правосъдието е недопустим, в частта му за периода от 27.11.2013 г. до 15.04.2016г., тъй като между същите страни, за същото искане има постановено влязло в сила съдебно решение № 8254/22.12.2016г. по адм.дело № 4337/2016г. на АССГ, оставено в сила с решение № 785/19.01.2018г. по адм.дело 7061/2017г. на ВАС на РБ - претенция за неимуществени вреди, претърпени вследствие превозване с бусове, които нямат предпазни колани. Ответникът Министерство на правосъдието се е позовал още в писмения си отговор на това решение, което се установява при служебна справка в страницата на АССГ и ВАС на РБ. В останалата част за периода от 16.04.2016г. до 13.12.2018г. искът е допустим.

Разгледана по същество исквата молба е неоснователна по следните съображения:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на

административна дейност. На основание чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. С оглед изложеното отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/ бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2.настъпили вреди и 3.наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Посочените предпоставки следва да се констатират кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

Съобразно установената фактическа обстановка и събраните доказателства материали по делото, съдът приема, че не са налице посочените кумулативно изискуеми предпоставки за възникване на отговорността и на двама ответници по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

1.По отношение на първия ответник Народно събрание на Република България.

Първата предпоставка на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ е да е налице незаконосъобразна административна дейност във връзка с превозването с бусове.

За този ответник не е налице изобщо тази предпоставка – не се установява административна дейност, която да е извършвана от него по повод транспортирането с бусове на задържаните и лишените от свобода. В случая ищецът не посочва такава на този ответник при конвоирането, която да е различна от осъществяване на законодателната власт съгласно чл.62, ал.1 от Конституцията на Република България с функциите и компетентностите по чл.84 от основния закон. Законодателната дейност на Народното събрание, включително и тази, касаеща транспорта на задържаните и лишените от свобода, не е предмет на съдебен контрол от административните съдилища, включително и в производство по ЗОДОВ. Предвид, че не се установява незаконосъобразна административна дейност на ответника Народно събрание, то не е доказана основна предпоставка на отговорността и е безпредметно обсъждането на останалите от фактическия състав – вреди и причинна връзка. Доколкото пасивната легитимация е въпрос по същество, то исковата молба спрямо този ответник, не е недопустима, а е неоснователна, поради неустановяване на такава негова дейност, която да представлява административна дейност, свързана с превоза на лишени от свобода с бусове за явяване в съдилища. Искът предявен срещу този ответник следва да се отхвърли като неоснователен.

2. По отношение на ответника Министерство на правосъдието:

Както се посочи вече първата предпоставка на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ е да е налице незаконосъобразна административна дейност във връзка с превозването с бусове.

По делото е безспорно установено, че Е. Д. М. е бил конвоиран многократно за участие в съдебни заседания, от служители на ГД „Охрана“, със специализирани автомобили, предоставени на тази Дирекция и придобити чрез провеждане на обществени поръчки. На съда са известни множество дела при справка в информационната система на АССГ, включително и на състава, които ищецът води и е приключил срещу ГД „Охрана“ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от превози с бусове до съдилища за явяване в съдебни заседания, на конкретни дати.

По настоящото дело претенцията е за незаконосъобразна дейност на ответника Министерство на правосъдието във връзка с бусовете, твърди се, че отговорността на министерството е да осигури безопасен транспорт.

Министерство на правосъдието съгласно чл. 10 от ЗИНЗС осъществява общо ръководство и контрол върху дейността по изпълнение на наказанията.

Самото конвоиране, управлението и поддръжката на специализираните автомобили е в преките правомощия на ГД „Охрана“, осъществява се от органи на тази дирекция, като всяко едно поотделно е въз основа на конкретна заповед, със съответен специализиран автомобил, като Министерството не осъществява пряк контрол върху самото конвоиране.

Сред задълженията на министъра на правосъдието, съгласно чл.8, ал.2, т.15 от Правилника за устройството и дейността на Главна дирекция „Охрана“ в относимата редакция, е да определя по предложение на главния директор изискванията за оборудването на специалните конвойни автомобили“. По делото се установява, че министърът е утвърдил такива правила. Съобразно тези правила ГД „Охрана“ се снабдява със съответните специализирани автомобили, оборудвани за целта на конвоирането. Законосъобразността на приетите от министъра правила не е оспорена от ищеца и няма данни същите да са приети за незаконосъобразни по съответния ред.

От своя страна оборудването на автомобилите съобразно изискванията, на които следва да отговарят, е предмет на проверка и преценка при регистрацията на автомобилите, извършва се от съответните органи – на МВР, компетентни да извършат регистрацията, съгласно Наредба № I-45 от 24 март 2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства. След като същите са преминали съответна проверка и регистрация, не се твърди обратното, то не се осъществява незаконосъобразно действие или бездействие на МП. Тук отново не се установяват правомощия на МП, съответно не се установява незаконосъобразна административна дейност на този ответник.

Що се отнася до възражението за липса на безопасителни колани в автомобилите за конвоиране, същото не може да се вмени като незаконосъобразно бездействие на МП, доколкото в нормативната уредба, включително и на ниво закон ЗДвП за този тип автомобили, не се предвижда изискване за безопасителни колани, което е приложимо само, ако автомобилите са оборудвани с такива.

Следователно, по делото не се установява незаконосъобразен акт, бездействие или действие на Министерство на правосъдието, в посочения в искането период, свързан с негови правомощия, по повод конвоирането на ищеца от затвора С. до съдилищата с бусове на ГД „Охрана“.

С оглед на изложеното, след като не е налице първата предпоставка на отговорността

по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ съдът не намира основание да обсъжда наличието на останалите предпоставки от фактическия състав на ангажиране на отговорността на държавата по ЗОДОВ.

На основание изложено, исковата претенция на Е. Д. М. против Министерство на правосъдието за допустимия период 16.04.2016г. до 13.12.2018г. следва да бъде отхвърлена, като неоснователна

Предвид изхода на делото и липсата на претенция за разноски от страна на ответниците, то въпроса за разноските не следва да бъде разглеждан.

На основание изложеното и чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е. Д. М., с [ЕГН], иск срещу Народното събрание, за присъждане на обезщетение в размер на 100 000 лева, ведно със законната лихва, за претърпени неимуществени вреди за периода от 27.11.2013г. до 13.12.2018г., изразяващи се в негативни преживявания по време на конвоирането му с бусове.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е. Д. М., с [ЕГН], иск срещу Министерството на правосъдието, за присъждане на обезщетение в размер на 100 000 лева, ведно със законната лихва, за претърпени неимуществени вреди за периода от 16.04.2016г. до 13.12.2018г., изразяващи се в негативни преживявания по време на конвоирането му с бусове.

ОСТАВЯ без разглеждане исковата молба на Е. Д. срещу Министерство на правосъдието в частта ѝ за периода от 27.11.2013г. до 15.04.2016г. и я връща в тази част.

Решението може да се обжалва пред Върховен административен съд на Република България с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: